

Kesim Bölgesi 3

– Bayram KAYA · 09 Ağustos 2017

Tapınaklar şimdiki anladığımız gibi ibadet yerleri değildi. Ve hiç bir zaman da tapınaklar ibadet yeri olmakla ortaya çıkmamışlardı. Şimdiye kadar tapınağı ibadet yeri oluşla anlama koşullanması içinde olanların anlatılan tapınak kavramını pek pek içlerine sindirecekleri kanısında değilim. Zaten bu süre itibarıyla tapınak içine konacak ne bir tapacakları vardı. Ne de böyle bir şeyi, böyle bir yerin ikamesi içinde gözetir olacaktı. Totem tapınılan bir şey değildi. Totem ilkti bir düzenlenin kural ilkesiydi.

Kesim bölgeleri uzaktan gözetilmekle ilk temasın ve anlamlı bir ilk iletme işlerinin kurulduğu yerlerdi. Artık kesim yeri içinde pek pek kimse bulunmayacağı için tehdit yeri olmaktan ve tehdit alanına en bitişik uzam yer olmakla tehdidi en fazla duyurtan ikili algıyı aynı anda yaşatan, hem hareketsiz yer hem sükûnetli ve sükûnetiz yer olmaktan çıkmıştı. Mezarlıklar gibiydi. Hem en çok korkulan yerd. Hem kimse olmayacağı için güvenli yerd. Bu algı ve girişmeyle kesim yerleri yine esen yurdu olma ve yamyamlığa karşı mesafeli bir barış içinde olmanın tapınak söylemli imgesini oluşmaya başlamıştı.

Yani seçme ayıklama ölçütü sınırlamasıyla tapınak yeri olucu algı belirmesi ile bu tür yerler barış ve esenlik yerleri oldu. Gruplar arası temas edilebilir bir yer oldu. Her iki anlam ve fiili oluş inşasının merkezi oluyordu. Dikkat edilirse tapınak algısını oluşan süreç 1- Barış ve esen içinde oluşla, ilk kes uzaktan armağan, sunusunda bulunmanın, kurban vermenin temas girişmesidir. Girişen yapılar az çok avcı toplayıcı grup olmaktan çıkmıştı. Yamyamlık karşısında üreten işlev yapılı gruptular. Şimdi sunu türü beliren olanakla karşı tarafı uzlaşmaya çeken kullanım ile canını kurtarmayı amaçlamışlardı.

2- Yamyamlık karşısında canlarını kurtartma girişmesi bir grubun değil taraflar için de söz konusuydu. Kesim yerlerine bırakılıp terk edilerek uzaklaşlan sunuları almaya gelen karşı grup ta zamanla kendi ürettiği totem grup meslekli ürününü; aldığı kurbanın (sununun-hediyein) yerine bıraktı. Şimdi süreç alınan bir şey karşısında, verilen beklenen bir girişmeye dönüşmüştü.

3- İleri süreçlerin bu tür düzenli tekrarlarında görüldü ki ilk sebep ne olursa olsun. Hediye (kurban) aldığı yere, kurban (hediye) bırakan gruplar; birbiri için düzenli üretim yapan gruplara dönüşmüşlerdi. Ve birbiri için düzenli üretim yapma bir çeşit totem meslekli ürünlerin (GRUP EMEĞİNİN) takaslarıydı (değiş tokuşuydu). Üçüncü aşamada tapınaklara sunu bırakma yanında takas etme işlevi de verilmişti.

4- Takas işlevi, emek değişimli bağımlılık olmakla kendine özgü artı ve eksileri ortaya koydu. Sorunları yüz yüze buluşup konuşmayı dönüştü. Tapınaklar böylece temas eden eylemin ve takasın beyni oluşla yüz yüze görüşülüp konuşulan fizik temas ile girişmeyi "yöneten merkez" durumuna yükselmişti.

5-Grupların farklı enerji düzeni içinde olmalarını yöneten ortak düzenlenin süreçleri başladı. Grupların

birbiri için getirdiği takas ürünleri artık tapınak alanda karşılaşıyor ve birbirini buluyordu. Bu kesimli yerlerin depolama alanı da olmasıydı. Tapınaklar, ilk biçim takasla yer olmasını depo merkezi olma buluşmasına çevirdi. Böylece tapınak yeni bir işlev daha kazanmıştı. Depo alanı ve gruplara taksimatların yapıldığı yerlerdi.

Yukarıdan beri tapınak olacak yer algısını kesim yerleri içinde giriştirdiklerini belirttim. Çünkü kesim yerleri böylesi bir girişmeye zemin olabilmeye, olanak tanıyan bir boşluk devinmeli alandı. Grupların ürettikleri totem meslekli ürünlerin, farklı kullanım değerleri; takas edilir bir giriştirmeydi. Böyle olma nedeniyledir ki grup ürünlerinin değiş tokuş yapılmaları tapınağa yeni bir işlev durum kazandırdığını anlatmaya çalıştım. Değiş tokuşlar; sürecin akış yapan, değişilmeye akış yaptıran bağ enerjisiydi.

Bunlar işin somut ve nesnel boyutuymdu. İşin birde öznel boyutu vardı. Temas etmenin diğer bir şartı da, totemi sosyal mantığın bu nesnel oluşa göre anlam edilmesiydi. Totemi mantığa göre aitlik totemi özdü. Aitlik bir dokunum (temas) şartıydı. Birbirinin aiti olanlar, birbirinin korunan totem kardeşi ve dokunumlarıydı. Totem kardeş olan grupların temas özelliği; cinsel dokunumdu.

Totem grupların dış dünyaya bakan seçiciliği içinde "insan" olma ya da "hemcinsleri" olma türünden bir mana anlayışları yoktu. Tek ölçü totem aitliği ve totem kardeşliği içinde olma meşruiyetiydi. Bunun dışında bir algıyla dünyaya bakıp, seçici eşemiyorlardı. Çevreye yeni yaklaşım içinde yeni bir ölçütün yeni bir yaşantı aşma üreten bakışlarını ancak totem meslekleri nedeniyle başaracaktı.

Karşı gruplar birbirinin totem kardeş değildiler. Bu nedenle de karşıttılar. Karşıtların cinsellik dâhil birbirlerine her tür dokunum yapmaları eski tabudan ötürü yasaktı. İşte tapınak alan, bunun için var olacakla; bu esenlik ve güvenliğin hüküm sürdüğü barış alanı olmasıyla; yeni işlev süreçlere gebeydi.

Tapınak buluşması dediğimiz seremoni içinde tapınaklar doğurtanı belli olmayan kutsal doğumlara da sahne olacaktı. Gruba ait kimi kadınlar (natidumlar) bu tapınak alanlara gelecekti. Gece Ay doğmadan karşı taraftan gelen doğurtanlarla cinsel temasta bulunacaktılar. Karanlıkta olan bu temas nedeniyle doğurtanın totem aitten olup olmadığı bilinmemekle, doğum kendi totem aitte sinden olmuş gibi değerlendirilecekti. Bu seremoni, sosyal mantık içinde ilanen kardeş olmanın geçiş ritüeliydi.

Totem aiti olma tabusuna aykırı olan bu temaslar, ancak bu şekilde bir geçiş ritüeli imge algısını içinde olmakla grup kişileri bu temas sürecini içlerine sindirir oldular. Bu geçiş ritüelinden epey sonra totem gruplar kendi içlerindeki totem kardeşlerle olan teması yasakladılar. Karşı grupla teması, meşru edildi.

Kutsal tapınak buluşmalı sürelerdeki karşı grupla cinsel temasın sağlanması nedeniyle eski tabu yasağı da aşılacaktı. Temas eden iki grup ilanen kardeş gruplar olacaktılar. Artık karşı gruplarla aralarında cinsel dokunum bağı kurulacaktı. Bu süreç giderek iç cinsel temasın (totem kardeşler arasında olan cinsel temasın) yasaklanması olacaktı. İlanen kardeşiniz olan ittifakı gruplarla nesli devam ettiren cinsel

temaslara olur verilmesi meşruiyetti. Tapınaklar artık aitlik (vatandaşlık) vizesi vermenin sosyo toplumsa bir işlevle kurum alanı da olmuştu.